ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 26.5.2014 г.
COM(2014) 297 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ

за прегледа на списъка на суровините от изключителна важност за ЕС и изпълнението на инициативата за суровините

{SWD(2014) 171 final}

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящото съобщение следва съобщението от 24 юни 2013 г. за изпълнението на инициативата за суровините[1]. То представя нов списък на суровините от изключителна важност, а в заключението се прави преглед на предстоящите дейности, свързани с инициативата за суровините, Европейското партньорство за иновации в областта на суровините и с частта от програмата „Хоризонт 2020“, отнасяща се до суровините.

В успоредно изготвен работен документ на службите на Комисията се прави обобщение на работата, извършена през последната година по трите стълба на инициативата за суровините[2], както и на междусекторните дейности.

В съобщението за суровините от 2011 г.[3] Комисията одобри официално списък с 14 суровини „от изключителна важност“ (т.е. суровини с високорисково снабдяване и важно икономическо значение) и заяви, че ще продължи да наблюдава ситуацията, за да определи приоритетни действия. Тя също така пое ангажимент да прави преглед и да актуализира списъка най-малко на всеки три години. Поради това настоящото съобщение съдържа преразгледан списък на суровините от изключителна важност за Европейския съюз (вж. приложение 1).

Целта на списъка е да допринесе за изпълнението на промишлената политика на ЕС и да осигури укрепване на европейската промишлена конкурентоспособност посредством действия в други области на политиката. Това следва да повиши общата конкурентоспособност на икономиката на ЕС в съответствие със стремежа на Комисията да се увеличи приносът на промишлеността за БВП на 20 % до 2020 г. Той следва също така да стимулира европейското производство на суровини от изключително важно значение и да улесни започването на нови миннодобивни дейности. Списъкът се използва също така за приоритизиране на нуждите и действията. Например той служи като помощно средство при договаряне на споразумения, оспорване на мерки, изкривяващи търговията, или насърчаване на изследванията и иновациите. Информацията за неговото ползване от Комисията и промишлеността обаче е много оскъдна. Също така трябва да се подчертае фактът, че всички суровини, дори да не са класифицирани като суровини от изключителна важност, са важни за европейската икономика и поради това следва дадена суровина и нейната наличност за европейската икономика да не се пренебрегва само защото не е класифицирана като суровина от изключителна важност.

2. ПРЕГЛЕД НА СПИСЪКА НА СУРОВИНИТЕ ОТ ИЗКЛЮЧИТЕЛНА ВАЖНОСТ ЗА ЕС

Преразглеждането на списъка, първото след одобряването му през 2011 г., беше извършено с три основни цели:

---

1 COM(2013) 442, final.

2 Трите стълба са: 1. Осигуряване на равноправно и устойчиво снабдяване със суровини от световните пазари; 2. Осигуряване на устойчиво снабдяване със суровини в рамките на ЕС; 3. Повишаване на ресурсната ефективност и насърчаване на рециклирането. Комисията ще продължи да докладва посредством такива работни документи на службите на Комисията относно изпълнението на инициативата за суровините.

3 COM(2011) 25 окончателен, „Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Посрещане на предизвикателствата, свързани със стоковите пазари и суровините“.

а) разширяване на обхвата на анализираните суровини

В проучването от 2013 г. бяха анализирани 54 неенергийни и нехранителни материала (през 2010 г. бяха анализирани 41), като беше приложена методиката от предходното проучване. В този разширен обхват бяха включени седем нови абиотични и три биотични материала (каучук, дървесен пулп и нарязана мека дървесина). Списъкът със суровини от изключителна важност за 2014 г. включва 13 от 14-те материала, определени в предходното проучване, като е изключен само танталът (поради понижения риск за снабдяването). Включени са шест нови материала: борати, хром, коксуващи се въглища, магнезит, фосфорит и силиций.

б) подобряване на анализа и използване на допълнителни данни

В сравнение с проучването от 2010 г. е предоставена по-подробна информация за редкоземните елементи, които са разделени в категория „тежки“ и „леки“, като и двете са вписани поотделно в новия списък. В изследването са включени нови европейски данни, както и „оценка на веригата на стойността“ за всички материали от изключителна важност.

в) запазване на съпоставимостта с проучването от 2010 г.

За да бъде възможна съпоставимост с доклада от 2010 г., в методиката не бяха правени фундаментални промени. Поради това новата информация и новите идеи във връзка с веригата на доставка, например, са използвани за подобряване на количествения анализ, а не на количествената методика. Новият доклад съдържа препоръки за промени в методика за следващия доклад през 2016 г.

Новият списък е представен в приложение 1 и включва 20 суровини от изключителна важност, както и основни данни за всяка от тях.

3. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Инициативата за суровините е средносрочен до дългосрочен проект. Като цяло е постигнат значителен напредък в изпълнението на инициативата, особено на първи и трети стълб. Повечето действия, предвидени в двете съобщения, са изпълнени, въпреки че все още липсват показатели, даващи възможност за наблюдение на резултатите. В идните години се очаква вече добре утвърдилото се Европейско партньорство за иновации и програма „Хоризонт 2020 г.“ да са двигател на напредъка в широк кръг от области.

Допълнителното развитие на втория стълб, особено по отношение на рамковите условия за минен добив и подобряването на базата от знания за суровините, следва да се счита за основен приоритет в момента. Това може да включва изграждане на общоевропейска база от знания за неенергийни неселскостопански суровини до 2020 г. и определяне на целесъобразни показатели за измерване на напредъка.

Комисията има за цел да подготви документ за размисъл относно минния добив от морското дъно до началото на 2015 г.

Комисията ще изготви съобщение относно Европейското партньорство за иновации, за да обясни как самата Комисия, държавите членки, промишлеността, академичните среди и НПО възнамеряват да работят заедно за практическото изпълнение на стратегическия план за ЕПИ.

От създаването си ЕПИ организира ежегодни конференции на високо равнище. Конференцията за 2014 г. ще се състои през есента в Италия. Ще бъдат представени редица „ангажименти в областта на суровините“.

Процесът за следващата фаза на стратегическото програмиране за изследователска дейност за периода 2016—2018 г. ще започне през 2014 г. Акцентът по отношение на суровините ще бъде върху промишлените демонстрации и пилотните дейности.

С публикуването на покана на 14 февруари 2014 г., чийто срок изтича на 10 септември 2014 г., Европейският институт за иновации и технологии започна процеса за подбор на общност на знание и иновации (ОЗИ) в областта на суровините. Тази ОЗИ ще събере на едно място организации за висше образование, изследователска дейност и стопанска дейност, с цел да се стимулират възможностите на ЕС за иновации в областта на суровините.

Последната среща по проекта Европейска мрежа за компетенции в областта на редкоземните елементи (ERECON) ще се състои в края на 2014 г., като на нея ще бъдат представени документи по сектори и препоръки за политиките.

В оставащата част от 2014 г. са планирани дипломатически събития във връзка със суровините с Гренландия, Африканския съюз и няколко технологично напреднали държави като САЩ и Канада. От 2015 г. нататък чрез новия инструмент за партньорство могат да се провеждат различни дипломатически и свързани с развитието на стопанската среда дейности в областта на суровините.

В съответствие със заключенията на Европейския съвет от март 2014 г., че „следва да продължат усилията за подобряване на достъпа до пазари по целия свят чрез улесняване на интеграцията на европейските дружества в глобалните вериги за създаване на стойност и стимулиране на свободната, справедлива и отворена търговия, като същевременно се защитават интересите на ЕС, в дух на реципрочност и взаимна изгода. [...]Трябва да продължат също така действията за гарантиране на достъпа до ключови суровини“, преговорите и прилагането на търговските правила ще останат първостепенен приоритет, с конкретен акцент върху преговорите за ТПТИ със САЩ.

Накрая, що се отнася до третия стълб, негов първостепенен приоритет през 2014 г. ще бъде преразглеждането на политиката за отпадъците, включително преразглеждането на целите.

Приложение 1

Списък на суровините от изключителна важност

20-те суровини, изложени по-долу, са от изключителна важност, тъй като рискът от недостиг на снабдяването и ефектът им върху икономиката са по-големи в сравнение с повечето от останалите суровини. Таблицата показва ясно, че Китай е най-влиятелната държава по отношение на глобално снабдяване с 20-те суровини от изключителна важност. Няколко други държави доминират при доставките на конкретни суровини, например Бразилия (ниобий). Снабдяването с други материали, например метали от групата на платината и борати, е по-разнообразно, но все още концентрирано. Рисковете, свързани с тази концентрация на производството, в много случаи се състоят в ниска устойчивост по отношение на развитието и нисък процент на рециклиране.

Суровини	**Основни производители (2010 г., 2011 г., 2012 г.)**	**Основни източници на внос в ЕС (главно за 2012 г.)**	**Индекс на заместимост***	**Рециклиране след излизане от употреба****
Антимон (Stibium)	Китай 86 %	Китай 92 % (необработен и прахообразен)	0,62	11 %
	Боливия 3 %	Виетнам (необработен и прахообразен) 3 %		
	Таджикистан 3 %	Киргизстан 2 % (необработен и прахообразен); Русия 2 % (необработен и прахообразен)		
Берилий	САЩ 90 %	САЩ, Китай и Мозамбик[4]	0,85	19 %
	Китай 9 %			
	Мозамбик 1 %			
Борати	Турция 41 %	Турция 98 % (естествени борати) и 86 % (обогатени борати)	0,88	0 %
	САЩ 33 %	САЩ 6 %, Перу 2 % (обогатени борати); Аржентина 2 % (естествени борати)		
Хром	Южна Африка 43 %	Южна Африка 80 %	0,96	13 %
	Казахстан 20 %	Турция 16 %		
	Индия 13 %	Други 4 %		
Кобалт	Демократична Република	Русия 96 % (кобалтови руди и концентрати)	0,71	16 %

[4] Обект на значителни колебания.

	Конго 56 % ↑			
	Китай 6 %; Русия 6 %; Замбия 6 %	САЩ 3 % (кобалтови руди и концентрати)		
Коксуващи се въглища	Китай 53 %	САЩ 41 %	0,68	0 %
	Австралия 18 %	Австралия 37 %		
	Русия 8 %; САЩ 8 %	Русия 9 %		
Флуорит	Китай 56 %	Мексико 48 % ↑	0,80	0 %
	Мексико 18 %	Китай 13 % ↓		
	Монголия 7 %	Южна Африка 12 % ↓		
Галий[5]	Китай 69 % (обогатен)	САЩ 49 %	0,60	0 %
	Германия 10 % (обогатен)	Китай 39 %		
	Казахстан 6 % (обогатен)	Хонконг 8 %		
Германий	Китай 59 % ↓	Китай 47 % ↓	0,86	0 %
	Канада 17 %	САЩ 35 %		
	САЩ 15 %	Русия 14 %		
Индий	Китай 58 %	Китай 24 % ↓	0,82	0 %
	Япония 10 %	Хонконг 19 % ↑		
	Корея 10 %	Канада 13 %		
	Канада 10 %	Япония 11 %		
Магнезит	Китай 69 %	Турция 91 %	0,72	0 %
	Русия 6 %; Словакия 6 %	Китай 8 %		
Магнезий	Китай 86 % ↑	Китай 91 % ↓	0,64	14%
	Русия 5 %	Израел 5 %		
	Израел 4 %	Русия 2 %		
Естествен графит	Китай 68 %	Китай 57 % ↓	0,72	0%
	Индия 14 %	Бразилия 15 %		
	Бразилия 7 %	Норвегия 9 %		
Ниобий	Бразилия 92 %	Бразилия 86 % (ферониобий)	0,69	11%
	Канада 7 %	Канада 14 % (ферониобий)		
Фосфорит	Китай 38 %	Мароко 33%	0,98	0%

[5] Галият е съпътстващ продукт; най-добрите налични данни се отнасят до производствен капацитет, а не до производството като такова.

	САЩ 17 %	Алжир 13 %		
	Мароко 15 %	Русия 11%		
Метали от групата на платината	Южна Африка 61 % ↓	Южна Африка 32 % ↓	0.83	35%
	Русия 27 % ↑	САЩ, 22 % ↑		
	Зимбабве 5 %	Русия 19 % ↓		
Тежки редкоземни елементи	Китай 99 %	Китай 41 % (всички редкоземни елементи) Русия 35 % (всички редкоземни елементи) САЩ 17 % (всички редкоземни елементи)	0.77	0%
	Австралия 1 %			
Леки редкоземни елементи	Китай 87 %		0.67	0%
	САЩ 7 %			
	Австралия 3 %			
Силиций	Китай 56 %	Норвегия 38 %	0.81	0%
	Бразилия 11 %	Бразилия 24 %		
	САЩ 8%; Норвегия 8 %	Китай 8 %		
	Франция 6 %	Русия 7 %		
Волфрам	Китай 85 %	Русия 98 %↑	0.70	37%
	Русия 4 %	Боливия 2 %		
	Боливия 2 %			

Шестте нови суровини от изключителна важност са оцветени в тъмносив цвят в горната таблица. За разлика от доклада от 2010 г. тежките редкоземни елементи, леките редкоземни елементи и скандият са оценявани отделно, не в една група „редкоземни елементи“. Тежките и леките редкоземни елементи са оцветени в светлосив цвят.

За основните производители и основните източници на внос в ЕС са добавени стрелки, указващи увеличение или намаление с приблизително 10 процентни пункта от доклада от 2010 г. върху суровините от изключителна важност.

Бележки:

(*) Индексът на заместимостта е мярка за трудността при заместване на материала, измерена въз основа на всички негови приложения, Стойностите са между 0 и 1, като 1 означава най-малко заменим.

(**) Рециклирането след излизане от употреба е мярка за частта от метала и металните продукти, които са произведени от скрап след излизане от употреба и други остатъци с ниско съдържание на метал от скрап след излизане от употреба в световен мащаб.

Източник: съставено въз основа на доклада „Суровини от изключителна важност за ЕС“ от 2014 г. от специалната работна група за определянето на суровини от изключителна важност към групата по снабдяването със суровини